

סיום הרבעון השלישי של 2024 מציין גם שנה לפרוץ מלחמת "חרבות ברזל". בשנה זו ("שנת המלחמה") כמעט כל המדדים של ההייטק הישראלי – השקעות, מס' משקיעים פעילים, תעסוקה, שכר, אקזיטים וכו' – הצביעו על קיפאון או ירידה.

תקופה זו התלכדה עם האטה בכלכלה העולמית ועם הפריצה של טכנולוגיית הבינה המלאכותית שדחפה קדימה את חברות הענק, אך במקביל הקשתה על חברות טכנולוגיה אחרות בעולם להתחרות. בהתאם, הירידה בהשקעות בסטארטאפים איננה ייחודית לישראל, עובדה שמקשה לבודד את ההשפעה המקומית מההשפעות הגלובליות.

עם זאת, ברור כי התמשכות המלחמה פוגעת בתעשיית ההייטק הישראלית: עובדי הייטק רבים נקראים למילואים, משקיעים זרים רבים חוששים להשקיע בחברות או בקרנות ישראליות, דירוג האשראי של ישראל ירד, חברות באזורי הגבול מתקשות לתפקד, וישנה פגיעה לא פשוטה במותג של ישראל.

מאידך, מהדוח עולים גם סימנים מעודדים: חברות ישראליות המשיכו לעמוד ברוב המחויבויות שלהן ללקוחות או לחברות אם בינלאומיות, מספר חברות הצליחו לגייס סכומים גדולים מאד, הביצועים של חברות ישראליות בנסדא"ק היו ככלל דומים למדד הכללי (ללא חברות הענק), ורובן ככולן של החברות הרב לאומיות המשיכו את פעילותן בישראל.

הטבלה הבאה מציגה את הנתונים העיקריים משנת המלחמה:

מדד	שנת המלחמה	השנה שקדמה לה
סך השקעות צפוי (מיליארדי דולרים)	8.8	9.4
צפי לסה"כ סבבי השקעה	1,067	1,207
10 ההשקעות הכי גדולות (כאחוז מתוך סך ההשקעות בסטארטאפים)	40%	21%
מספר רכישות של סטארטאפים ישראלים	90	106

* נתוני העבר מלמדים שהנתון הידוע בסוף הרבעון יתעדכן בעתיד במידת מה כלפי מעלה. בהתאם, אנו מציגים את הצפי לסך ההשקעות ומספר הסבבים ע"פ המספרים הידועים כעת.

בנוסף, הדוח מצביע על מספר מגמות מרכזיות:

עלייה בריכוזיות של הסטארטאפים – בשנה האחרונה מספר קטן של סטארטאפים מוצלחים היו אחראים לרוב ההשקעות. סטארטאפים אחרים התקשו לגייס השקעות, מצוקה שבולטת במיוחד בקרב חברות שגייסו סבבי Seed בשנתיים האחרונות. גם מבחינת סקטורים בתוך ההייטק עלתה הריכוזיות של סטארטאפים בתחום התוכנה עם 76% מסך ההשקעות ב-2024.

עזיבה חלקית של סטארטאפים את ישראל – כמחצית מהסטארטאפים החדשים התאגדו בחו"ל, והמטה של כ-75% מבין החברות שגייסו סכומי כסף משמעותיים (25 מיליון דולר או יותר) ממוקם בחו"ל.

קיפאון מוחלט בשוק העבודה בהייטק – הקיפאון במספר המועסקים בהייטק שהתחיל ב-2023 נמשך, אך לא החמיר, בתקופת המלחמה. עם זאת, השכר הריאלי בהייטק נמצא במגמת עלייה.

על רקע האתגרים הגדולים וחשיבותו של סקטור ההייטק לכלכלת ישראל, הכרחי שממשלת ישראל תציג חזון ואסטרטגיה שיגבירו את הודאות, ויתנו תקווה לחזרתו של ההייטק הישראלי לקדמת הבמה העולמית.